

ΥΠΕΧΩΔΕ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Χαρλάου Τρικούπη 182 - Αθήνα 101 76, τηλ.: 210 6446209 - fax: 210 6465058, email: ggdety2@otenet.gr

ΟΜΙΛΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΧΩΔΕ κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΥΦΛΙΑ

**Στα εγκαίνια του Εργοστασίου Ανακύκλωσης Αποβλήτων
Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού**

12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2007

Κυρίες και κύριοι,

Σήμερα, εδώ στην περιοχή των Αγίων Θεοδώρων της Κορινθίας, εγκαινιάζουμε το πρώτο Εργοστάσιο Ανακύκλωσης Αποβλήτων Ηλεκτρικού-Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού στη χώρα μας. Κάνουμε ένα ακόμα σημαντικό βήμα για να γίνει η ανακύκλωση όλων των δυνητικά ανακυκλώσιμων υλικών –άρα και των ηλεκτρικών συσκευών- μια καθημερινή πραγματικότητα στη χώρα μας.

Η ανακύκλωση είναι ένα θέμα που θα το χαρακτηρίζα εξαρχής συνυφασμένο με την έννοια της περιβαλλοντικής συνείδησης –όλων: των πολιτών, του κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του επιχειρηματικού τομέα, του συνόλου της κοινωνίας μας- και, αν το σκεφτούμε καλά, συνυφασμένο με την ίδια την έννοια της επιβιώσής μας.

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, αργήσαμε να συνειδητοποιήσουμε ότι ανάπτυξη και σεβασμός στο περιβάλλον πρέπει πάντα να πηγαίνουν μαζί. Εκεί οφείλεται και το έλλειμμα περιβαλλοντικής παιδείας του Έλληνα πολίτη και η δυσκολία του να αντιληφθεί ότι το καθαρό περιβάλλον δεν μας εξασφαλίζει απλώς καλύτερη ποιότητα ζωής, αλλά την ίδια τη ζωή μας.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφερθώ στο μεγάλο θέμα των στερεών αποβλήτων, των απορριμμάτων.

Εκείνο που χρειάζεται είναι να εφαρμοστεί η πολιτική που έχουμε ήδη θεσμοθετήσει στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα πάντα, όλες οι μέθοδοι διαχείρισης των απορριμμάτων: ΧΥΤΑ, ανακύκλωση, κομποστοποίηση, καύση, βιολογική επεξεργασία, τα πάντα! Το θεσμικό πλαίσιο είναι πλήρες. Και το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει ήδη ολοκληρώσει και τον Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, στον οποίο προβλέπονται οι κατευθύνσεις πολιτικής και οι συγκεκριμένοι στόχοι.

Αρμόδιοι για να εφαρμόζουν την πολιτική σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων, είναι οι Περιφέρειες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και είναι υπεύθυνοι να μελετήσουν και να αποφασίσουν ποια μέθοδο ή ποιες μεθόδους θα εφαρμόσουν, το ΧΥΤΑ, την κομποστοποίηση ή την κάυση. **Το ΥΠΕΧΩΔΕ τους έχει δώσει όλα τα απαιτούμενα εργαλεία.**

Για την αποτελεσματική διαχείριση των απορριμμάτων, μπορούν να εφαρμοστούν **σύνθετες λύσεις. Σε κάθε όμως περίπτωση, το κλειδί είναι η ανακύκλωση.** Είναι απόλυτα αναγκαία! Και αυτό πρέπει να συνειδητοποιηθεί από όλους μας!

Οι θετικές επιπτώσεις που έχει η ανακύκλωση στην πράξη είναι τεράστιες. Συνεισφέρει σημαντικά **στην αντιμετώπιση των μεγαλύτερων περιβαλλοντικών προβλημάτων, μειώνοντας τις εκπομπές ρύπων του φαινομένου του θερμοκηπίου, της ρύπανσης του εδάφους και των υδάτων και της τρύπας του όζοντος.**

Επίσης, η βιομηχανία ανακύκλωσης παρέχει όλο και αυξανόμενη πρώτη ύλη στην βιομηχανία μεταποίησης. **Σήμερα στην Ευρώπη το 50% του χαρτιού και του χάλυβα, το 43% του γυαλιού και το 40% των μη σιδηρούχων μετάλλων προέρχεται από ανακυκλωμένα υλικά.**

Και επιπλέον, βέβαια, η σωστή διαχείριση των αποβλήτων δημιουργεί **θέσεις εργασίας και ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις.**

Και τώρα ας έρθουμε στην ελληνική πραγματικότητα: Οι βασικοί άξονες της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων που εφαρμόζει το ΥΠΕΧΩΔΕ, συνίστανται:

- στην πρόληψη της δημιουργίας των αποβλήτων,
- στην προώθηση της ανακύκλωσης αλλά και της επαναχρησιμοποίησης
- στην προώθηση άλλων μορφών αξιοποίησης,

- στοχεύουμε στη μείωση των αποβλήτων, αλλά και στην εξάλειψη της απόρριψης σε ανεξέλεγκτους χώρους ταφής και, επομένως, στην περιβαλλοντικά ασφαλή τελική διάθεση.

Το πεδίο εφαρμογής της ανακύκλωσης στη χώρα μας σήμερα είναι οι συσκευασίες και τα απόβλητα συσκευασιών, οι ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους, τα χρησιμοποιημένα λιπαντικά έλαια, τα παλαιά ελαστικά, τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, τα υλικά κατασκευών εκσκαφών και κατεδαφίσεων, ενώ δίνεται η δυνατότητα διεύρυνσης και σε άλλες κατηγορίες αποβλήτων.

Τι εγκαινιάζουμε σήμερα; **Το πρώτο Εργοστάσιο Ανακύκλωσης Αποβλήτων Ηλεκτρικού-Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού στη χώρα μας.** Έχει τη δυνατότητα να επεξεργάζεται:

- 1) μεγάλες οικιακές συσκευές (ψυγεία ,πλυντήρια, κουζίνες κ.α.),
 - 2) μικρές οικιακές συσκευές (ηλεκτρικές σκούπες, συσκευές καθαριότητας, ζυγαριές κ.α),
 - 3) εξοπλισμό πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (υπολογιστές, εκτυπωτές, φωτοαντιγραφικά, τηλέφωνα κινητά και μη, προϊόντα ήχου και εικόνας κ.α.),
 - 4) καταναλωτικά είδη (ραδιόφωνα ,τηλεοράσεις κ.α.),
 - 5) φωτιστικά είδη πλην λαμπτήρων,
 - 6) ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά εργαλεία (τρυπάνια, πριόνια, κ.α.),
 - 7) παιχνίδια και εξοπλισμό ψυχαγωγίας και αθλητισμού (βιντεοπαιχνίδια, ηλεκτρικά τρένα,
 - 8) ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό,
 - 9) όργανα παρακολούθησης και ελέγχου (θερμοστάτες, ανιχνευτές, όργανα μέτρησης, κ.α.)
- και 10) συσκευές αυτόματης διανομής.

Ας δούμε όμως λίγο τη συνολική εικόνα... Η χώρα μας καθυστέρησε πολύ στο σημαντικότερο αυτό θέμα της ανακύκλωσης. Και αυτό το λένε οι αριθμοί: Τον Μάρτιο του 2004 παραλάβαμε μόνο δύο συλλογικά συστήματα ανακύκλωσης που αφορούσαν τις συσκευασίες ενώ η ετήσια ανακύκλωση στη χώρα μας έφτανε, στο τέλος του 2003, **μόλις το 6%** της συνολικής ποσότητας παραγόμενων αποβλήτων, **έναντι 33%** μέσου όρου στα 15 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα τελευταία τρία χρόνια, η ανακύκλωση αποτελεί προτεραιότητα για το ΥΠΕΧΩΔΕ. Συγκεκριμένα, **το 2006 ανακυκλώθηκε το 20% της συνολικής παραγωγής αποβλήτων της χώρας και το 2007 προβλέπουμε να φθάσει στο 23% από 6% που ήταν το τέλος του 2003.**

Σήμερα, λειτουργούν στη χώρα μας **10 εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, από τα οποία τα 8 εγκρίθηκαν με αποφάσεις μου τα 3 τελευταία χρόνια.**

Τα 10 αυτά Συστήματα είναι: 3 για τις Συσκευασίες, από ένα για τα Λιπαντικά έλαια, τα Απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, τα Οχήματα τέλους κύκλου ζωής, τα Ελαστικά, τις Φορητές Ηλεκτρικές Συσκευές και τους συσσωρευτές και δύο για τους Συσσωρευτές οχημάτων και βιομηχανίας.

Επίσης, πρόσφατα υπέγραψα το Π.Δ **για τα υλικά κατεδάφισης, κατασκευών και εκσκαφών.**

Σε συνεργασία με τα εγκεκριμένα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, σήμερα λειτουργούν: **14 Κέντρα Διαλογής Υλικών, 1 εγκατάσταση ανακύκλωσης αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, 4 μονάδες ανακύκλωσης ελαστικών, 6 μονάδες αναγέννησης αποβλήτων λιπαντικών ελαίων, 6 εγκαταστάσεις ανακύκλωσης συσσωρευτών μολύβδου οξέως και 23 εγκαταστάσεις επεξεργασίας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής.**

Έχουν δημιουργηθεί **1000 νέες άμεσες θέσεις εργασίας** ενώ είναι τεράστια η συνεισφορά στην προστασία του περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση πρώτων υλών και ενέργειας.

Αναλυτικότερα, ο απολογισμός από την μέχρι σήμερα λειτουργία των Συστημάτων Ανακύκλωσης που έχει εγκρίνει το ΥΠΕΧΩΔΕ είναι:

- **Συσκευασίες.** Συμμετέχουν στο σύστημα 1100 επιχειρήσεις, δηλαδή το 70% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Λειτουργούν πλέον 14 κέντρα ανακύκλωσης υλικών (έναντι τριών μέχρι τον Μάρτιο του 2004) και απασχολούνται 500 εργαζόμενοι. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν ανήλθαν στις 370 χιλιάδες τόνους που αντιστοιχεί στο 37% της συνολικής παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων συσκευασιών (περίπου 1 εκατ. τόνους).
- **Χρησιμοποιημένα Ελαστικά.** Συμμετέχουν στο σύστημα 114 επιχειρήσεις, δηλαδή το 97% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Έχουν κατασκευαστεί 4 εργοστάσια ανακύκλωσης ελαστικών και δύο είναι υπό κατασκευή και θα λειτουργήσουν μέσα στο 2007. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν και αξιοποιήθηκαν ανήλθαν στις 34 χιλιάδες τόνους που αντιστοιχεί στο 74% της συνολικής παραγόμενης ποσότητας (περίπου 46 χιλιάδες τόνους).
- **Οχήματα τέλους κύκλου ζωής.** Συμμετέχουν στο σύστημα 34 επιχειρήσεις, δηλαδή το 100% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Λειτουργούν 28 κέντρα παράδοσης οχημάτων σε 19 Νομούς της χώρας ενώ προβλέπεται το 2007 η δημιουργία ακόμα 10 κέντρων παράδοσης. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν είναι 50.000 τόνοι, δηλαδή 36 χιλιάδες οχήματα που αντιστοιχεί στο 73% της εκτιμώμενης ποσότητας οχημάτων τέλους κύκλου ζωής (περίπου 50.000). Το ποσοστό ανακύκλωσης κάθε οχήματος ανέρχεται σε 82,4% δηλαδή 2,4% πάνω από το προβλεπόμενο στην οδηγία ποσοστό.
- **Ηλεκτρικός και Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός.** Συμμετέχουν στο σύστημα 691 επιχειρήσεις δηλαδή το 85% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Εγκαινιάζουμε σήμερα το πρώτο εργοστάσιο ανακύκλωσης που μέχρι σήμερα λειτουργούσε δοκιμαστικά και, παράλληλα, κατασκευάζεται άλλο ένα στη Θεσσαλονίκη. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν ανήλθαν σε 11,5 χιλιάδες τόνους που αντιστοιχεί στο 25% της συνολικής ετήσιας ποσότητας που έχουμε την υποχρέωση να ανακυκλώσουμε (44 χιλιάδες τόνους) με βάση την κοινοτική οδηγία. Το 2007 θα ανακυκλωθούν 30.000 χιλιάδες τόνοι άρα το 68% τον υποχρεώσεων μας.
- **Ηλεκτρικές Στήλες.** Συμμετέχουν στο σύστημα 130 επιχειρήσεις δηλαδή το 97% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Υπάρχουν 17 χιλιάδες κέντρα συλλογής. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν ανήλθαν σε 212 τόνους που αντιστοιχεί στο 10% της συνολικής ετήσια παραγόμενης ποσότητας αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών (2.2 χιλιάδες τόνοι).
- **Συσσωρευτές.** Συμμετέχουν στο σύστημα 228 επιχειρήσεις δηλαδή το 90% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Υπάρχουν 2610 σημεία συλλογής σε όλη των χώρα. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν ανήλθαν σε 28 χιλιάδες τόνους που αντιστοιχεί στο 82,35% της συνολικής ετήσιας παραγόμενης ποσότητας (34 χιλιάδες τόνους).
- **Απόβλητα Λιπαντικών Ελαίων.** Συμμετέχουν στο σύστημα 124 επιχειρήσεις δηλαδή το 99% των επιχειρήσεων που είναι υποχρεωμένες να ανακυκλώνουν. Υπάρχουν 25 χιλιάδες σημεία συλλογής. Το 2006 οι ποσότητες που ανακυκλώθηκαν ανήλθαν σε 36 χιλιάδες τόνους που αντιστοιχεί στο 55,38 % της συνολικής ετήσιας παραγόμενης ποσότητας(περίπου 65 χιλιάδες τόνους).

Όλα τα παραπάνω στοιχεία, δείχνουν ότι **η Ελλάδα πλέον κάνει σημαντικά βήματα και στην ανακύκλωση και προσεγγίζουμε τους ευρωπαϊκούς στόχους**. Παρόλα αυτά, έχουμε πολλή δουλειά ακόμα να κάνουμε.

Η απαραίτητη προϋπόθεση για να έχουν όλα αυτά τα αποτελέσματα που θέλουμε, είναι **η συμμετοχή των πολιτών**. Χωρίς αυτή, καμία περιβαλλοντική πολιτική δεν μπορεί να έχει επιτυχία.

Πολύ συχνά, αναφερόμαστε σε περιπτώσεις εξωτερικού. Εκεί, όμως, η ανακύκλωση ξεκινάει από το σπίτι, από την οικογένεια, από τον ίδιο τον πολίτη. Εκεί γίνεται η πρώτη διαλογή των υλικών.

Επειδή τον Έλληνα –κακά τα ψέματα- είναι δύσκολο να τον εκπαιδεύσεις σε τέτοια θέματα, εδώ πρέπει να προχωράμε σταδιακά. **Ξεκινάμε από τον πιο «χοντρό» διαχωρισμό, 4 υλικά** πάνε ξεχωριστά από τα άλλα σε έναν κάδο, τους λεγόμενους **μπλε κάδους**. Τα υλικά αυτά είναι: γυαλιά, χαρτιά, αλουμίνιο και πλαστικό.

Πέρα από αυτά, όμως, πρέπει να συνηθίζουμε όλο και περισσότερο να ανακυκλώνουμε και όλα τα υπόλοιπα υλικά για τα οποία έχουμε πλέον τη δυνατότητα.

Τώρα που λειτουργούν σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο τα Συστήματα Ανακύκλωσης, πλέον **πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στην ευαισθητοποίηση των πολιτών, για την ενεργό συμμετοχή τους στην προσπάθεια που γίνεται για την προώθηση της ανακύκλωσης στην χώρα μας.**

Γι' αυτό και έχω ζητήσει από όλα τα Συστήματα Ανακύκλωσης να προχωρήσουν άμεσα σε καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για την ανακύκλωση –ήδη, κάποια έχουν ξεκινήσει. Επιπλέον, **το ΥΠΕΧΩΔΕ πρόσφατα διοργάνωσε ειδική ημερίδα για το θέμα και σήμερα επεξεργάζεται ένα ευρύ πρόγραμμα ενημέρωσης.**

Στο σημείο αυτό θέλω να τονίσω με έμφαση ότι **βασικός παράγοντας στον τομέα της ανακύκλωσης είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση**, η οποία είναι εκ του νόμου υποχρεωμένη να συνεργάζεται με τα Συστήματα Ανακύκλωσης. Δυστυχώς, άλλοι Δήμοι συνεργάζονται και άλλοι δεν συνεργάζονται. Πρέπει να συνεργάζονται όλοι οι Δήμοι στη συλλογή υλικών για ανακύκλωση με τη δημιουργία πυκνού δικτύου κάδων υποδοχής, όπως για παράδειγμα είναι οι μπλε κάδοι. Σημειώνω ότι οι Δήμοι δεν επιβαρύνονται οικονομικά για την τοποθέτηση κάδων.

Βέβαια, η Πολιτεία πρέπει να αμείβει με κίνητρα τους Δήμους που συμμετέχουν σε αυτή την μεγάλη προσπάθεια της ανακύκλωσης.

Κυρίες και κύριοι,

Αυτά τα 3 χρόνια, στο ΥΠΕΧΩΔΕ κάνουμε **μία συστηματική προσπάθεια ουσίας** στον τομέα του Περιβάλλοντος, χωρίς τυμπανοκρουσίες. Όμως, καμία πολιτική για το περιβάλλον δε μπορεί να επιτύχει αν δεν υπάρχει ταυτόχρονα η δραστηριοποίηση της κοινωνίας των πολιτών. Καμία πολιτική δε μπορεί να έχει αποτέλεσμα, αν δεν βοηθήσουμε όλοι μας να προστατευθεί το περιβάλλον.

Με δουλειά και υπευθυνότητα, κράτος – τοπική αυτοδιοίκηση – ιδιωτική πρωτοβουλία – και κοινωνία των πολιτών, πιστεύω ότι θα καταφέρουμε τελικά να ασκήσουμε αποτελεσματική περιβαλλοντική πολιτική και, παράλληλα, να διαμορφώσουμε περιβαλλοντική συνείδηση στην κοινωνία. Θα καταφέρουμε να προστατεύσουμε αποτελεσματικά το περιβάλλον, δηλαδή το ίδιο μας το σπίτι.

Το ζητούμενο σήμερα είναι η ανάπτυξη με απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον, στην κοινωνία και στην οικονομία, που είναι οι τρεις πυλώνες της αειφόρου ανάπτυξης. Ως Υπουργός Περιβάλλοντος, εκείνο που επιθυμώ περισσότερο είναι να βοηθήσω, όσο μπορώ, ώστε να συνειδητοποιήσουν οι Έλληνες αυτή τη μεγάλη αλήθεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

